

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp
Inbreukprocedure grutto

Zaaknummer
646769

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 15 april 2025

Geachte voorzitter,

In 2024 is de Europese Commissie een inbreukprocedure¹ gestart tegen Nederland: zij is van mening dat Nederland als lidstaat niet genoeg actie heeft ondernomen om de grutto en haar leefgebied te beschermen. De staatssecretaris van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) heeft daarom, in samenspraak met de minister van LVVN, besloten dat er verschillende aanvullende maatregelen gaan worden getroffen om de negatieve trend van de grutto te keren: LVVN lijkt te willen streven naar een verdubbeling van de landelijke populatie grutto's. Dit heeft ook gevolgen voor Provincie Zeeland. In deze brief willen wij u hierover informeren.

Inbreukprocedure grutto

In Nederland broedt meer dan 80% van de voor West-Europa relevante internationale populatie grutto's. Deze broedparen komen vooral voor in agrarische gebieden met weidevogelbeheer, maar ook in natuurgebieden. Er lopen diverse initiatieven om deze vogelsoort beter te beschermen. Toch gaat de landelijke populatie grutto achteruit. In 2016 heeft Vogelbescherming Nederland een klacht over deze negatieve trend ingediend bij de Europese Commissie (EC). Deze klacht is uiteindelijk de basis geweest voor het besluit van de EC om een inbreukprocedure te starten. Het doel hiervan is om de grutto voor Nederland, en daarmee ook Europa, te behouden.

In een reactie op de aanmaningsbrief van de EC heeft de staatssecretaris van LVVN het volgende maatregelenpakket aangekondigd:

1. Het geven van een financiële impuls aan het agrarisch natuurbeheer, dat daarmee flink kan worden uitgebreid en versterkt in de grutto kerngebieden.
2. Optimaliseren van weidevogelbeheer via Subsiestelsel Natuur en Landschap (SNL) in bestaande natuurgebieden die belangrijk zijn voor de grutto.
3. Uitwerken van het grondbeleid en het verruimen van grondmobiliteit ten gunste van weidevogelbeheer.
4. Toevoegen van instandhoudingsdoelen voor de grutto aan 25 bestaande vogelrichtlijngebieden.
5. Het stimuleren en/of uitbreiden van het agrarisch natuurbeheer rondom de vogelrichtlijngebieden waar instandhoudingsdoelen voor de grutto aan worden toegevoegd.

¹ Een inbreukprocedure wordt gebruikt wanneer een lidstaat Europese wetgeving niet (goed) uitvoert. Door middel van de inbreukprocedure kunnen lidstaten verplicht worden Europese regelgeving alsnog goed en volledig toe te passen.

6. Het optimaliseren van het waterbeheer in belangrijke gebieden voor de grutto binnen en buiten bestaande vogelrichtlijngebieden.
7. Onderzoeken of het uitbroeden en uitzetten van gruttokuikens een effectieve bijdrage kan leveren aan het stabiliseren van de grutto populatie.
8. De mogelijkheden voor predatiebeheer in het kader van weidevogelbeheer zo optimaal mogelijk benutten en indien nodig en mogelijk verruimen.

Dit voorjaar geeft de EC naar verwachting aan of deze maatregelen voldoende zijn om aan de verplichtingen van de Vogelrichtlijn te voldoen. Indien dit niet het geval is heeft Nederland 2-4 maanden de tijd om te komen met een aanvullend pakket. Mochten de maatregelenpakketten door de EC niet als voldoende worden beoordeeld kan in het uiterste geval de EC zelf een maatregelenpakket aankondigen dat door Nederland uitgevoerd moet worden.

Grutto als doelsoort van Natura 2000-gebieden in Zeeland

Het ministerie is voornemens om in twee Zeeuwse Natura 2000-gebieden extra instandhoudingsdoelstellingen voor de Grutto toe te voegen. Het betreft hier de Natura 2000-gebieden Yerseke en Kapelse Moer en Oosterschelde. Omdat het voornemen van de staatssecretaris voor het toevoegen van de grutto in het aanwijzingsbesluit al is gecommuniceerd richting de EC is het niet-aanwijzen geen optie meer. Vooraf zijn wij hierover echter niet geconsulteerd door het ministerie van LNVN over de wenselijkheid hiervan.

Door toevoeging van grutto in het aanwijzingsbesluit van deze gebieden kan er meer gericht beleid worden gevoerd voor verbetering van het leefgebied van de grutto. U kunt hierbij denken aan vernatting, predatiebeheer en (zo mogelijk) het stimuleren van agrarisch natuurbeheer rondom deze gebieden. Ondanks dat het opnemen van nieuwe instandhoudingsdoelstellingen onontkoombaar lijkt, gaan wij nog wel in overleg met het ministerie van LNVN over de grootte van de instandhoudingsdoelstellingen: onze insteek hierbij wordt dat hier realistische en haalbare doelstellingen komen. Daarnaast willen wij meer duidelijkheid van het ministerie over de financiering van extra maatregelen en het risico op eventuele extra beperkingen rondom deze twee gebieden.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

H.M. de Jonge
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.